

Hvad er attitude?

- af Martin Anker Wiedemann

Fra ordbogen.com finder man følgende definition på ordet "attitude":

- Indstilling, man har over for en anden person, sag, fænomen eller lignende, oftest udtrykt i ord eller adfærd...
- Udtryksfuld stilling med kroppen eller dele af kroppen...
- Grundstilling i ballet, hvor danseren står på det ene ben med det andet bøjet eller løftet...

John Geier indleder sin beskrivelse af begrebet attitude således:

"I en landsdækkende undersøgelse vægtede arbejdsgivere attitude som den vigtigste kvalitet hos medarbejdere. Attitude signalerer hensigt: At stille ind på eller tjekke ud, at træde til eller lade i stikken, at stå op eller give op. Men ligeså vigtigt er det, at attituder smitter – på godt eller på ondt. At reflektere over din attitude hjælper dig til at klarlægge dine mål og til at sende det passende signal".

Så attituden er hjælperedskabet til at kanalisere den energi fra ens eget sæt af forventninger (Graf II i persolog® Personfaktor Profilen) op til et valg af attitude, der dels understøtter disse, dels understøtter de fremmede hensigter (Graf I), som der opleves, at omverdenen forventer af en, så de realiseres i form af praktiseret adfærd (Graf III).

Uanset om der er samklang mellem egne og omverdenens forventninger, er vejen til at forvalte dem et første valg af attitude. Dette gør personen i stand til at møde forventninger med dertil passende adfærd og mobilisere den energi, der skal til for at gøre det.

I bogen "Ledelsesspecialisering", af Jens Overgaard Nielsen m.fl., går begreberne adfærd og attitude hånd i hånd. I kapitel 4.5 finder vi følgende interessante beskrivelse:

"Vi er således af den opfattelse, at ikke blot attitudedannelsen, men også personligheden absolut er påvirkelig. Man er som person således ikke underlagt sine træk som biologiske disponeringer, man ikke kan slippe ud af. Det tænkende, følede, erkendende og handlende *jeg* har således en fri vilje til at udvikle sig personligt. Hermed være også sagt, at det giver mening at måle forandringsparathed. Kun gennem refleksion over sin egen personlighed og muligheder for fleksibelt at arbejde med sine attituder i forhold hertil frigøres dette *jeg* fra en ubevidst fastholdelse i stivnede adfærdsmønstre. Heri ligger hele muligheden for at specialisere sin adfærd – også som leder".

En buschauffør fra Aalborg med en markant kompetencesøgende profil sagde efter et endt seminar om sit udbytte:

"Profilen, jeg har fået i dag, har givet mig et mere nuanceret billede af mig selv, end jeg havde, da jeg kom".

Hans udsagn vidner om en attitudemæssig styrke, hvori refleksion og bevidstgørelse er stærke hjælpere til at undgå at fastholde sig selv i stivnede adfærdsmønstre.

John Geier skriver desuden i "Energetics of Personality":

"Adfærdens handling er midlet til omdirigering af vores energi fra betingende reaktioner. Adfærdens handling består af fire komponenter: handle, tænke, føle og de underliggende kropslige funktioner..." "Vi har nogen kontrol over vores handlinger, mindre kontrol over vores tænken og endnu mindre over vores affektive (følelser, emotioner og passioner) egentilstand. Det tegner muligvis ikke et lyst billede for dem, der er opdraget til "du kan gøre alt, hvad du vil" eller til "at være en *self-made person*". Men vi har muligheder for at vælge, og vi har en vis grad af kontrol. Vi vælger vores adfærd ved at lære at orkestrere handling, tænken og følen i sammenhæng. Selvom vi ikke er fuldstændigt frie agenter, har vi alligevel betydelige muligheder for at træffe valg og for forandring, hvis vi forstår, hvordan den kan implementeres".

persolog opererer med attitude som den måde, hvorpå man kan kanalisere det bedste af sin karakter og det bevidste valg af karakterstyrke ind i sin adfærd, så målene nås med en overkommelig effektiv indsats, og uden at man får ondt i maven eller bringer sig i konflikt med sig selv og sine omgivelser.

Valget af attitude hjælper os til at blive bevidste om og fokusere på vores resultater, så vi bliver i stand til at handle på indsigten og tage ansvar for resultaterne. Attitude bliver dermed til en disciplin i opmærksomhed (valg) og kontrol.